

OPONENTSKÝ POSUDEK NA HABILITAČNÍ PRÁCI

NÁZEV: El español actual. La unidad y la variedad

AUTOR: Mgr. Mária Spišiaková, Ph.D.

OPONENT: doc. Mgr. Jaromír Kadlec, Dr.

Habilitační práce Márie Spišiakové je shrnutím jejích již dříve publikovaných prací, které jsou doplněny o autorčiny novější výzkumy věnované současné španělštině. V centru zájmu Mgr. Spišiakové je současná španělština analyzovaná prizmatem její jednoty a různorodosti. Hlavním cílem bratislavské lingvistky je popsat současnou španělštinu ve všech jejích jazykových plánech, tedy v plánu foneticko-fonologickém, morfologickém, syntaktickém i lexikálním a sémantickém. Jednotu jazyka, a zvláště pak jazyka španělského, nalézají zejména v jeho psané podobě, různorodost potom v oblasti variací diatopických (španělština evropská versus americké varianty španělštiny), diastratických (podle sociálního statutu mluvčích) a diaphasických (situačních).

Ve své práci vychází z děl současných španělských lingvistů (Briz Antonio, Gómez Torrego, Sánchez Lobato, Alvar Manuel atd.), ale současně také z prací slovenských hispanistů (Trup, Ulašín, Škultéty, Gómez-Pablos) a obecně lingvisticky orientovaných jazykovědců, a to nejen slovenských (Horecký, Dolník, Mistrík), nýbrž i zahraničních (Bartoš, de Saussure, Calvet).

Celá habilitační práce je rozdělena do tří částí. První část se soustřeďuje na postavení španělštiny v současném světě, její historii a autorka se v ní zamýšlí i nad významem dvou často synonymně užívaných termínů pro označení tohoto jazyka, tedy španělština a kastilština. Druhá část je věnována jednotě španělštiny tak, jak se projevuje na rovině foneticko-fonologické, morfologicko-syntaktické, lexikální a stylistické. Závěrečná část se zaměřuje na diatopickou, diastratickou a diaphasickou diversifikaci španělského jazyka.

Pokud jde o obsah, mám následující poznámky a připomínky:

1) Je sice pravda, že Gerard Piqué i Bernabeu, Jennifer López a Marc Anthony (s. 10) ovládají španělštinu, avšak uvádět je jako představitele španělsky mluvících umělců není příliš šťastné. Piqué i Bernabeu je, jak již jeho příjmení napovídá, Kataláncem a nejčastěji užívaným jazykem Jennifer López a Marca Anthonyho je, navzdory jejich portorickému původu, angličtina. Oba se navíc narodili v New Yorku a jsou Američané.

2) Stejně tak nelze souhlasit s francouzským lingvistou Calvetem, který hovoří o užívání španělštiny na Filipínách, kde v současnosti mluví španělsky necelé procento populace, a zejména v Číně (s. 11).

3) Rovněž není pravda, že španělština zajišťuje komunikaci mezi jednotlivými etniky v Rovnické Guineji (s. 16). Tuto roli plní výhradně jazyk fang, který je mateřštinou 80 % populace v této zemi a ze zbylých 20 % obyvatel ho ovládá 50-70 %.

4) Nepřesné je také tvrzení (s. 126), že katalánština je společně se španělštinou úředním jazykem v Katalánsku, ve Valencijském společenství a na Mallorce, neboť katalánština má statut úředního jazyka na celých Baleárských ostrovech.

Celkově bych autorce doporučil kritičtější posuzování zdrojů informací, s nimiž pracuje.

Chápu, že kniha je souhrnem dílčích studií, avšak přesto bych očekával závěr, v němž by autorka shrnula a prezentovala výsledky, k nimž ve svém výzkumu došla.

Práce je psána velmi dobrou španělštinou a také s velkou pečlivostí při její závěrečné redakci. Po stránce jazykové a typografické správnosti jsem v práci nenalezl téměř žádné nedostatky. Zmínit se mohu snad jen o:

1) Dvojitě mezeře na s. 26.

2) Nedokonalém zarovnání textu v poznámce 14 na s. 83 nebo v poznámce 2 na s. 126 a pak v celé bibliografii.

3) Malém písmenu v iniciále křestního jména v poznámce 15 na s. 83.

4) V poznámce 6 na s. 184 chybí mezera za dvojtečkou.

Také bych rozhodně doporučoval nečíslovat poznámky zvlášť v každé kapitole.

Celkové hodnocení:

Cíl práce hodnotím jako vhodně zvolený, metodologicky dobře zpracovaný a přínosný zejména pro slovenské studenty a lingvisty. Oceňuji sociolingvistické zaměření práce a interdisciplinární přístup k předmětu zkoumání. Z formálního hlediska je práce zpracována s příkladnou pečlivostí. Ve svých analýzách postupuje autorka systematicky, logicky a se snahou svá tvrzení a závěry zdůvodňovat. Práce má všechny části, které tento typ textu vyžaduje, opírá se o dostatečné množství literatury (včetně té nejnovější), kterou autorka

hojně a vhodně cituje. Z těchto důvodů a i přes výše uvedené výtky a připomínky **habilitační práci Mgr. Márie Spišiakové, Ph.D., jednoznačně doporučuji jako práci pro udělení titulu docentka v oboru všeobecná jazykověda.**

Posudek vypracoval: doc. Mgr. Jaromír Kadlec, Dr.

Podpis:

Katedra romanistiky FF UP v Olomouci

Datum: 6. 6. 2017